

טורי גוטפרוינד יובל
3499859

בן רעיה וחנוך

נולד ב- י' סיוון תשכ"ג 2.6.1963

התגייס לצה"ל ב- 9.11.1981

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- ט"ז חשוון תשמ"ג 2.11.1982

בעת מילוי תפקידו.

גוטפרוינד יובל-מאיר

בן רעיה וחנון. נולד ביום י' בסיוון תשכ"ג (2.6.1963) בירושלים. יובל למד בבית הספר היסודי "רחביה" והמשיך ולמד בבית הספר התיכון של "גימנסיה רחביה". יובל היה חבר בתנועת הצופים בשבט "מצדה" והשתתף בחוגי סיירות על שם נחמיה כהן, ב"בית נחמיה" בירושלים. יובל אהב את הארץ על נופיה, החי והצומח שבה וכפי שסיפרו חבריו, עוד בילדותו הכיר את כל חיות הבר ואת תכונותיהן, והיה הכתובת לחבריו בכל השאלות שהתעוררו בנושאים אלו. הוא היה קשור לעברה של הארץ והשתתף בחפירות שנערכו בקדש ברנע ובמקומות אחרים. יובל צודף לסיורים במסגרת סקר הנגב. אוסף המאובנים שלו, ויכולתו למוצאם, העידו על גישתו האסתטית ועל הקשר שלו לנוף הארץ.

בכל עת פנויה יצא יובל לטייל, במסגרת החוג לסיירות או במחיצת חברים אוהבי טבע כמוהו. הוא היה נער שתקן, חושב ומלבט, בעל חוש הומור ומקרקן שלווה וביטחון על סביבתו.

יובל גויס לצה"ל בנובמבר 1981 והוצב בחטיבת גולני. אחרי בדיקה רפואית הוא הועבר לשרת במשטרה צבאית. יובל עשה מאמצים בלתי נלאים לחזור לשרת בגולני. ואכן, הדבר עלה בידי יובל חזר לשרת בגולני ובמלחמת לבנון השתתפה יחידתו בקרבות בבורג אל-ברג'נה.

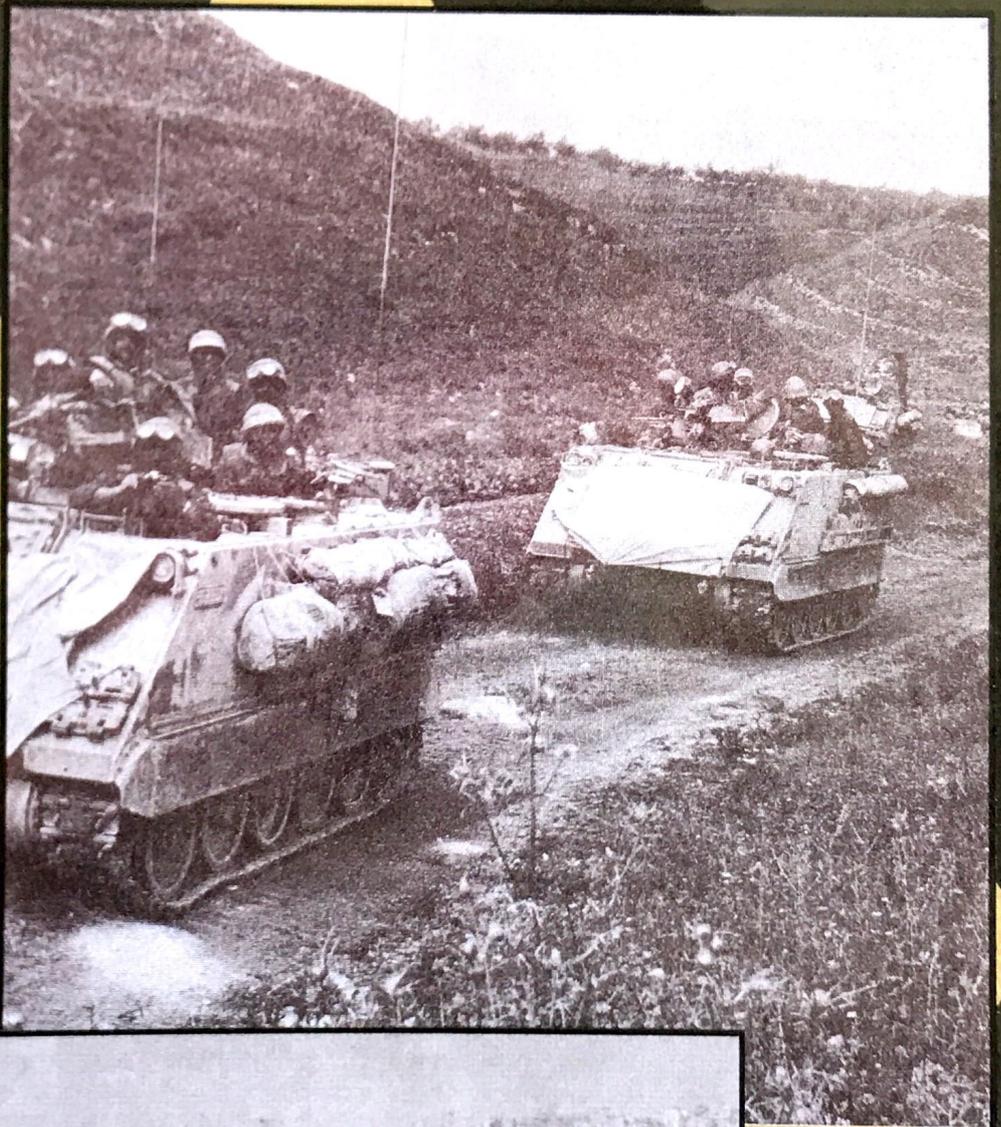
ביום ט"ז בחשוון תשמ"ג (2.11.1982), נפל יובל בעת מילוי תפקידו והובא למנוחת עולמים בהר הרצל. הוא הניח אחריו הורים ושני אחים.

חבריו בצבא מספרים עליו כי היה שקט, עדין נפש, אוהב לעזור, נוח לבריות, מוותר לעיתים רק כדי לא להיכנס לויכוחים ועשה מלאכתו באופן הטוב ביותר. בכל שנה סמוך ליום נפילתו, עורכת המשפחה בשיתוף עם חוג הסיירות ב"בית נחמיה", יום ניווט לזכר יובל.

יהי זכרו ברוך

מלחמת שלום הגליל

על רקע מערב ביירות, נוהרים מיריות הצלפים, מתקדמים חיילי גולני לעבר אחת העמדות

גולני-נתובי קרבות

מלחמת "שלוש הגלילות"

ביירות — "פאריס הקטנה" שירדה מגדולתה

ביירות היא עיר צומת חשובה. בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה זכתה העיר לתנופת פיתוח גדולה, והיתה לבירת לבנון העצמאית. ממזרח לעיר נשפך לים נחל ביירות, היורד מהר הלבנון ומביא עימו סחף רב.

באוכלוסייה של ביירות מיוצגות כל הכתות הדתיות המרובות שבלבנון: מוסלמים סוניים, נוצרים אורתודוקסים, ארמנים, נוצרים מארונים, מוסלמים שיעים ואף יהודים. עד מלחמת האזרחים ב-1976 התפרנסה ביירות בעיקר מסחר חוץ העובר בנמלה. שחלק גדול ממנו הוא סחר-מעבר לסוריה, לממלכת ירדן, לעיראק ולאיראן. כמעט כל סחר החוץ של המדינה מרוכז בביירות. בימי גדולתה היא היתה מרכז חשוב מאוד לבנקאות ולמסחר במטבע זר ובזהב, וגם מרכז לסמים לכל המזרח התיכון.

התפתחותה של ביירות כמרכז כלכלי ותרבותי חשוב גרמה לגידול מואץ ביותר של העיר. בשנת 1974 מנתה ביירות כ-900 אלף נפש, ביחד עם תושבי מחנות הפליטים והפרברים שבקירבתה.

בירת לבנון היא עיר חדשה, והשפעה אירופית ואמריקנית ניכרת במבנה העיר. בקווי הרחובות הישרים שלה ובסגנון הבניה החדש. בשנים 1945-1975 הוקמו בה אלפי בנייני מגורים ומשרדים חדשים, ובהם בתי מלון מפוארים. בתקופה זו היתה ביירות מרכז השעשועים הגדול ביותר במזרח התיכון והיא זכתה לכינוי "פאריס הקטנה".

מלחמת האזרחים פגעה קשה בביירות: מרכז השעשועים והתיירות התמוטט, נמל ביירות שותק בחלקו ואלפי אנשים שניהלו בעיר את עסקי התיווך והמסחר, עזבו את המדינה. במקביל הלך וגדל מספר המובטלים בעיר.

מאז ועד היום לא התאוששה בירת לבנון. עליית כוח השפעתם של המחבלים והאחיזה שהם קנו לעצמם בחלקה המערבי של העיר, גררו פעולות איבה בלתי פוסקות בינם לבין הנוצרים המרוכזים בחלק המזרחי. אווירת המלחמה הזו "הבריחה" את התיירים והורידה מגדולתה את "פאריס הקטנה".

עדויות על מציאותם של יהודים באיזור ביירות יש כבר מהמאה השנייה לפני הספירה. מתחילת המאה ה-20 גדל והתפתח הישוב היהודי בהתמדה. בשנת 1939 נחשבה קהילת ביירות למאורגנת שבהקילות לבנון וסוריה. יהודי ביירות היו שייכים ברובם למעמד הבינוני, ולאחדים מהם היו משרות גבוהות בממשלה. בשנת 1970 היו 6000 יהודים בביירות, ויש להניח שמספר דומה קיים גם היום.

חייל גולני בתצפית על שכונות מערב ביירות

הקרבות בהם השתתף יובל

מתחילת שבוע הלחימה השלישי – יום ראשון, 20 ביוני ואילך – החלה מתפתחת מלחמת התשה. אף שהסכם הפסקת האש היה בתוקף, המשיכו המחבלים הנצוריים במערב ביירות להפגיז את כוחותינו ולנסות להפתיע את הלוחמים על ידי מארבנים וצלפים. מלחמת ההתשה נמשכה מספר שבועות ותבעה קורבנות לא מעטים לבד מחילופי האש הארטילריים, שהתנהלו לעתים בעוצמה רבה ובמשך שעות ארוכות. נרשמו שלושה אירועים בולטים במהלך תקופת ההתשה: ההשתלטות על נקודות מפתח בשטח נמל התעופה של ביירות, בתגובה להפרת הפסקת האש על ידי המחבלים שבאזור הפגיעה הישירה בנגמ"ש של גדוד "גדעון", וסיפור המארב שהפתיע את שלושת הג'יפים ביום חמישי (בשבוע השלישי של המלחמה), תפס גדוד "גדעון" את קו נמל התעופה שכלל שלושה מוצבים. כוח טנקים ונ"מ סייע לכוחות הגדוד. בנוסף הקימו הלוחמים שני מחסומים במבואות הכפר סיל. ביום שישי סוכם שהיחידה תיכנס לעומק השדה ותתפוס את בית החרושת "פפסי", ששימש מקום מיסתור למחבלים ונקודה ממנה צלפו לעבר כוחותינו. ההשתלטות על בית החרושת התבצעה במהירות ובלא קרב. ביום שני (בשבוע הלחימה הרביעי), בשעות הבוקר המוקדמות, החלו לוחמי גדוד "הבוקעים הראשון" להתקדם לעומק נמל התעופה כדי לתפוס את שטח המגרסה ושטח המחנה הצבאי. עם תחילת ההתקדמות נתקל הכוח בירי דליל מכיוון המחנה הצבאי. תגובת הנגד שלנו: ארטילריה חזקה והתקדמות יחידת טנקים. לוחמי הגדוד נעו במהירות והשתלטו על שתי הנקודות. שני חיילים נפצעו קל. במקביל התקדם כוח "גדעון" בראשות המג"ד מוטי, לעבר המגרסה. יחד עם הכוח התקדמו טנקים, נ"מ ושלושה טרקטורים. מיד בהגיעם למקום החלו החיילים לבנות מוצב לכוחותינו. באותו זמן החל ירי צלפים, אחד הטרקטורים נפצע ופונה לאחור, אולם העבודה נמשכה והמוצב הושלם כמעט לחלוטין עד רדת החשיכה. ביום שלישי התפתח ירי ארטילרי כבד, מהכבדים שידעו כוחות החטיבה מאז החלה הלחימה. הארטילריה של צה"ל לא נותרה חייבת והגיבה בירי רצוף ומדויק להפליא. כוחותינו דיווחו על פגיעות יוצאות מן הכלל במיבנים ששימשו את המחבלים בחלקה המערבי של ביירות ובשטחים הצפוניים של נמל התעופה. גם בשעות הערב נמשכה ההפגזה הארטילרית והשמים היו מוארים כל העת. חיזיון בלתי רגיל לחיילים שצפו במתרחש מעמדותיהם. סמוך לשעה 9 בערב, ספג גדוד "גדעון" את אחת המכות הקשות במלחמה. פגז קטיושה פגע בפגיעה ישירה בנגמ"ש וארבעת החיילים שהיו בתוכו נהרגו. לנגד עיני החיילים והמפקדים עלה הנגמ"ש באש, והתחמושת הרבה שהיתה בתוכו התפוצצה במשך מספר שעות כשהיא מאירה את הסביבה ומשלחת זיקוקי אש לשמיים. היה זה מחזה נורא, משום שלא ניתן היה לגשת אל הנגמ"ש ולנסות לחלץ את האנשים שבתוכו. בינתיים הונחת מסוק בקירבת מקום וחילץ שני פצועים, אחד קל והשני בינוני, מאותה נפילת פגז. הירי בגיזרה נמשך לאורך כל השבוע. חייל מיחידת החה"ן נהרג ומספר חיילים נפצעו. ביום ראשון בערב עלה גדוד "גדעון" לאיזור שמעל דאמור וקיבל אחריות על כל הגיזרה העורפית מכפר סיל דרומה. כוחות "הבוקעים הראשון" תפסו את קו נמל התעופה. ביום שני הגיעו ידיעות על הימצאותם של 6 – 8 מחבלים בכפר דאקון. מזרחית לדאמור, לאחר שהמידע אומת במהלך יום שלישי, התארגן בלילה כוח של "גדעון" ויצא לחסל את החוליה. מוטי המג"ד הצטרף לשני ג'יפים אחרים, אחד של קצין החימוש החטיבתי והאחר של קצין הקשר, ושלושת כלי הרכב נעו ביחד לכיוון עליו. בדרך נתקבלה הודעה, כי הפעולה בטלה, אולם, ציין, קצין האג"ם החטיבתי, שהיה על אחד הג'יפים, ביקש להמשיך למיפקדת העוצבה כדי "לסגור" כמה דברים. שלושת כלי הרכב המשיכו בנסיעתם, עד שהופתעו בידי מארב מחבלים. את אשר אירע מתאר מוטי, מג"ד "גדעון":

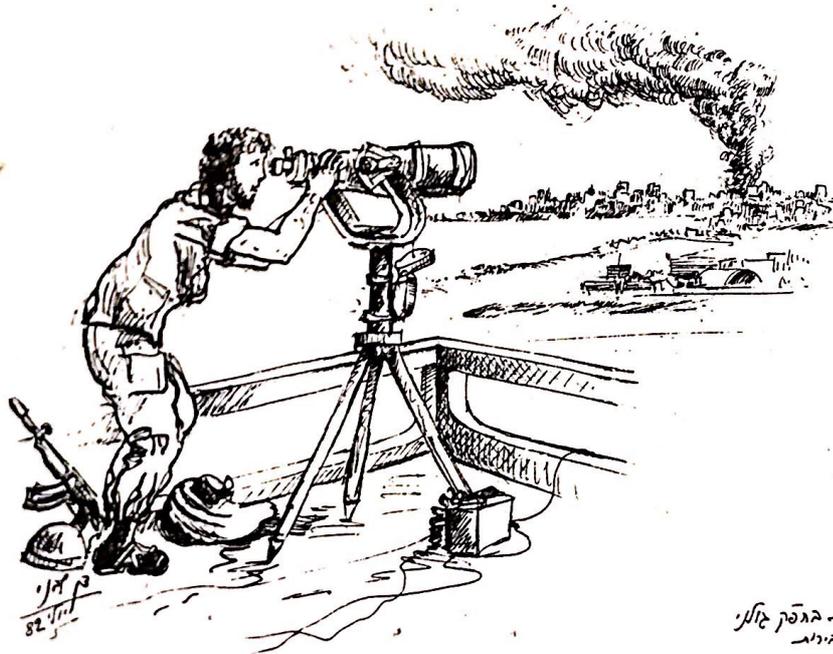
"באחד העיקולים לכיוון מיפקדת העוצבה נפתחה לפתע אש נק"ל אוטומטית, שפגעה בגיפ הראשון ובגיפ השני שלי. נפגעתי מהמטח ולא הייתי מסוגל להחזיק את הנשק. הנהג שלי נסע במהירות כמה מטרים לאחור ובכך הציל אותנו, כי כעבור מספר שניות התפוצץ 'אר.פי.גי' ממש במקום בו עמדנו לפני רגע. בנסיעה אחורה נתקל הגיפ שלנו בגיפ השלישי, שבו היה קצין הקשר החטיבתי מרקוביץ' ומפקד יחידת הסיוע קסלסי. הנהג שלי צעק לפתע: 'נפצעת!' וקפץ החוצה. הגיפ החל להידרדר, כי היינו בירידה וגם אני קפצתי ותפסתי מחסה מאחורי עמוד חשמל. הייתי קרוב לאיזור ממנו ירו המחבלים. ציין קרא לי בקשר ולא עניתי כדי לא להיחשף. חילצתי לאחור כ-15 מטר בערך וקשרתי את היד בחגורת המכנסיים, כי לא היה ברשותי חוסם עורקים. הכל היה בתוך הגיפ. קפצתי ממש בלי כלום. בשלב זה עברו במקום שני ג'יפים של יחידת הארטילריה החטיבית. ציין והקמ"ן צעק להם לכבות את האורות. הם נצמדו לימין והבחינו בי. מיד לאחר מכן פינו אותי ואת קסלסי. הנהג שלי, שקפץ לצד שמאל, פונה עם קצין הקשר ברכב אחר."

הג'יפ הראשון - שבו ישבו צין, קצין האג"ם החטיבתי, עמוס, קצין המודיעין, ד"ר לואיס לוי, הרופא החטיבתי ומנשה, קצין החימוש - "חטף" את מטח הירי הראשון של המחבלים מיד לאחר שהגיה מאחורי אחד העיקולים. למרבה המזל החטיאה פצצת ה"אר.פי.ג'י" את המטרה, ובכך ניצלו חייהם של הארבעה.

הרופא וקצין החימוש נפגעו. במבט ראשון נראתה פציעתו של מנשה חמורה. הג'יפ בגלגלים מנוקבים ככברה - הצליח לחמוק עוד כמה עשרות מטרים ואז נבלם. עתה נוצר נתק בין הג'יפ הראשון לבין השניים האחרים. עמוס התקין חוסם עורקים מאולתר לדוקטור, וזה, במאמץ רב, הזריק לעצמו מנת מורפיום.

צין דיווח בקשר למח"ט על אשר התרחש וביקש לשגר בדחיפות עזרה, וכן להנחית מסוק לפינוי הפצועים. עמוס וצין קראו למוטי ולמרקוביץ בקשר, אך לא נתקבלה כל תשובה היו אלה דקות ארוכות של חוסר ודאות ושל חששות כבדים.

באותו זמן, בדרך מקרה, הגיע למקום ג'יפ נוסף, כשעליו ראש אכ"א. האלוף משה נתיב, האלוף במילואים יונה אפרת וקצין בכיר בחיל-האוויר, צין ועמוס עצרו את הרכב והורידו אותו מן הכביש. יונה אפרת, מח"ט גולני במלחמת ששת-הימים ואיש חי"ר ותיק, עודד את הפצועים ובעיקר את קצין החימוש שנפגע בחזהו. "יהיה בסדר, מנשה, אתה תחיה" אמר לו בחיך.

ג'יפ - ג'יפ ג'יפ
28.10.52

אחר-כך הצטרף האלוף אפרת לקצין האג"ם ולקמ"ן, שיצאו לסרוק את השטח ולוודא שהוא נקי ממחבלים. הוא התנדב לשאת את מכשיר הקשר, התקדם עם השניים, קיבל והעביר הודעות. רק בשלב הזה התברר שהסכנה חלפה. המחבלים נמלטו מן האזור מיד לאחר שירו את שני המטחים. כעבור שעה קלה הגיעה תגבורת, הפצועים חולצו למינחת מסוקים מאולתר, ומשם - הישר לבית - החולים.

שישה פצועים היו לחטיבה באירוע זה. אחד בינוני ויתר החמישה - קל. השניים ש"הרוויחו" את חייהם - צין ועמוס - יצאו בסוף השבוע שלאחר מכן לחופשת שבת. את יום שישי אחר-הצהריים הקדישו לביקור פצועי התקרית, ובשבת בבוקר - לראשונה מאז שנים רבות - הניחו על הראש והלכו להתפלל בבית-הכנסת...

ג'יפ - ג'יפ ג'יפ
28.10.52

במוצאי-שבת, 24 ביולי, נוכח ההטרדות הבלתי פוסקות מצד המחבלים השולטים על מבני נמל התעופה, הוחלט להתקדם לעומק חשדה ולהשתלט על בניין שירותי החבלה כוח בראשות המח"ט, שכלל את לוחמי "ברק", "גדעון" ופלוגה נוספת, התקדם לכיוון היעד והשתלט עליו בקלות יחסית. המחבלים ניהלו קרב נסיגה והשחיה. הם ירו מן הצד, זינבו בכוחותינו וברחו. כך לסירוגין.

במקביל פעל כוח של "הבוקעים הראשון", אשר התקדם במקביל לכביש החוף (מזרחית לו), ותפס מאחז חדש, כקילומטר אחד מצפון למוצב הקידמי שבו שהו הכוחות עד תחילת הפעולה. ממאחז זה המשיכו לוחמי "ברק", מחוזקים בפלוגת טנקים, עד לקצה המסלול המערבי, החולש היטב על מחנה הפליטים אל-אזעי. כל זאת - בליל יום ראשון, עם שחר השתלטו לוחמי "ברק" על טרמינל נמל-התעופה, והחלו לסרוק את המבנים שלידו. בד בבד התקדם כוח בפיקוד הסמח"ט (לוחמי "הבוקעים הראשון" והח"ן), ניקה את הקצה הצפוני של נמל התעופה ממוקשים, וניהל קרב עם המחבלים, במהלכו נהרגו שישה מחבלים ונישבו שניים.

בצהרי יום ראשון, 25 ביולי, יוצב הקו החדש באורח חלקי. המשימה הבאה היתה להשתלט על גבעת החמרה (שטח פתוח ממערב לבורג' אל-ברג'נא וממזרח לאל-אזעי), אשר חלשה על כל מוצבי כוחותינו לכיוון דרום, על מחנות הפליטים חיי-א-סלוס ובורג' אל-ברג'נא, והיוותה קרש קפיצה מצויין למהלך הבא בביירות, אם וכאשר יוחלט עליו. המשימה הוטלה על גדוד "ברק", שכוחותיו התארגנו במהירות ועד שעות אחר-צהריים של יום ראשון פשטו על הגבעה והתיישבו בה. קרב פנים אל פנים לא היה, אולם ארטילריה כבדה שירדה באזור היקשתה על תנועת הכוח. לוחמי הגדוד גילו על גבעת החמרה טנקים, מצבורי טילים, בונקרים עמוסי תחמושת ומאהלים מוסווים. עתה הושלם ייצוב הקו החדש, והאחריות עליו הוטלה על גדוד "ברק". בימים הבאים נמשכה מלחמת ההתשה, שהתבטאה בארטילריה וביירות צלפים.

ההפרות החוזרות ונישנות של הפסקת האש מצד הסורים והמחבלים, הובילו לקבלת החלטה ב-3 באוגוסט על פעולת התקדמות נוספת של כוחותינו לעומק מערב ביירות, היתה זו פעולה משולבת בארבעה צירי התקדמות. כוחות גולני התקדמו מגבעת החמרה לכיוון "השכונה" (החלק הדרומי של שכונת שיח-דהרה), המחנה הצבאי ושכונת שיח-דהרה עצמה. וכך פעלה החטיבה:

לוחמי "ברק" ופלוגת טנקים כבשו שני מוצבי מחבלים בשעות הלילה ונערכו בהם משהושלם מהלך זה נכנסו כוחות "גדעון" והסיירת לפעולה. בתום פעולת איסוף מודיעין, התקדמו כוחות "גדעון" בפיקוד המג"ד החדש צין, והחלו מנהלים קרבות אש עם סורים ומחבלים שהתבצרו בשכונה. במקביל נע כוח הסיירת לעבר המחנה הצבאי, וגם שם החל ירי. לקראת השעה 7 בבוקר, הושלמו המשימות והיעדים היו בידי כוחותינו. במהלך הקרבות נהרג חייל אחד ונפצעו ארבעה.

משעות הבוקר המוקדמות של ה-4 באוגוסט הנחיתו הסורים והמחבלים ארטילריה כבדה ומרוכזת לעבר היעדים החדשים שבידינו. הארטילריה נפלה גם באיזור הדרומי יותר, בסביבות נמל התעופה. שני נגמשי"ם של "הבוקעים הראשון" ושל הסיירת נפגעו מפגיעות ישירות וכמה חיילים נפצעו. בהתייעצות מפקדים הוחלט שגדוד "גדעון" יהיה אחראי על גיזרת "השכונה" ואילו פלוגת העורב תתמקם במחנה הצבאי. שאר הכוחות שפעלו בשטח בקרבות הלילה, נערכו לתנועה בחזרה לגיזרת נמל התעופה.

במקביל לתזוזת הכוחות, החלה ניחתת אש עזה של מרגמות 81 ו-120 מ"מ מכיוון בורג' אל-ברג'נא. אחד הפגזים פגע בנגמ"ש של "ברק", אשר חנה ביחד עם נגמשי"ם וטנקים נוספים במוצב שמצפון לגבעת החמרה. מן הפגיעה הישירה נהרגו ארבעה חיילים ונפצעו אחרים. החובש הפלוגתי חש קדימה כדי לחלץ את הנפגעים ונהרג במטח האש הבא. לידו נהרגו עוד חיילים, שאף הם מיהרו לעזרת חבריהם הפצועים. במוצב שני, הנמצא אף הוא באותה גיזרה, נהרגו ונפצעו חיילים נוספים כתוצאה מן האש הקטלנית הנורית מבורג' אל-ברג'נא. בסך-הכל נהרגו בגיזרה זו 13 חיילים, 9 מהם חיילי פלוגה ג' של "ברק". תדהמה ויגון נפלו על הגדוד ועל החטיבה כולה ביום ה-4 באוגוסט 1982.

מספר מפקד פלוגה ג', נמרוד רן:

"למחרת הפעולה שאיררו אותנו להחזיק את הקו ב'פיתות' (מוצבים דמויי פיתות), שהוקמו בלילה. לקראת אחרי-צהריים החלו לירות טילי 'סאגר'. טנק אחד שהיה איתנו נפגע. אחרי-צהריים התחיל פתאום טיווח מדוייק על הפיתות. בדיעבד התברר שהיתה זו סוללה מוגנת של הסורים. יש אומרים שהיא ירתה מרכס מאתאן.

"מה שתיסכל אותנו היתה הרגשת חוסר האונים. אני אמרתי את זאת גם למשפחות השכולות. אם היינו הולכים אל הבתים היינו סופגים נפגעים, היו לנו קורבנות. אני בטוח בזה, אבל לא היה מצב של חוסר אונים. כי אנחנו סומכים מאד על כושר הלחימה שלנו וסומכים מאד אחד על השני.

"אבל כאן היה מצב שבו אתה ניצב עם מכשיר הקשר. היו גילויי גבורה של טיפול בפצועים. כמו בועז שמואל למשל, שתוך כדי ההפגזה רץ לטפל בפצועים. בועז ואני רצנו מהמוצב שלנו לתולי (גבירצמן ז"ל), המ"פ של השיריון, כדי לעזור לו. מצאנו אותו על הטנק. ראיתי בפירוש שהבן-אדם הזה גמור. אמרתי: 'בועז, בוא'. אבל הוא לא הסכים לוותר. הוא ניסה להציל את חייו. אחר-כך חזר למוצב שלנו וקיבל פגיעה מפגז ונהרג.

"האש הזו, האש הארטילרית המדוייקת התחילה בשעה 4.30 ונמשכה למעלה משעה. בדבר כזה לא נתקלנו בכל המלחמה. זה היה טיווח מדוייק ומסודר ולא יכולנו לעשות שום דבר. היה לנו טנק, אבל לא היה על מה לירות, כי הירי לא עזר כמעט."

גם בימים הבאים לא שקטה הגיזרה, והיו תקריות לא מעטות של חילופי אש ארטילרית ושל ירי צלפים.

ביום חמישי, 2 בספטמבר, נפרדה חטיבת גולני מגיזרת ביירות, במיסדר צבאי שערכו כוחות החטיבה בשטח נמל התעופה הבינלאומי של העיר. במשך ימים מספר עסקה החטיבה בהתארגנות (לראשונה מאז פרוץ הקרבות ב-6 ביוני), ואז נקראה למלא משימות חדשות בלבנון.

דבר המח"ט לאחר המלחמה

דבר המח"ט

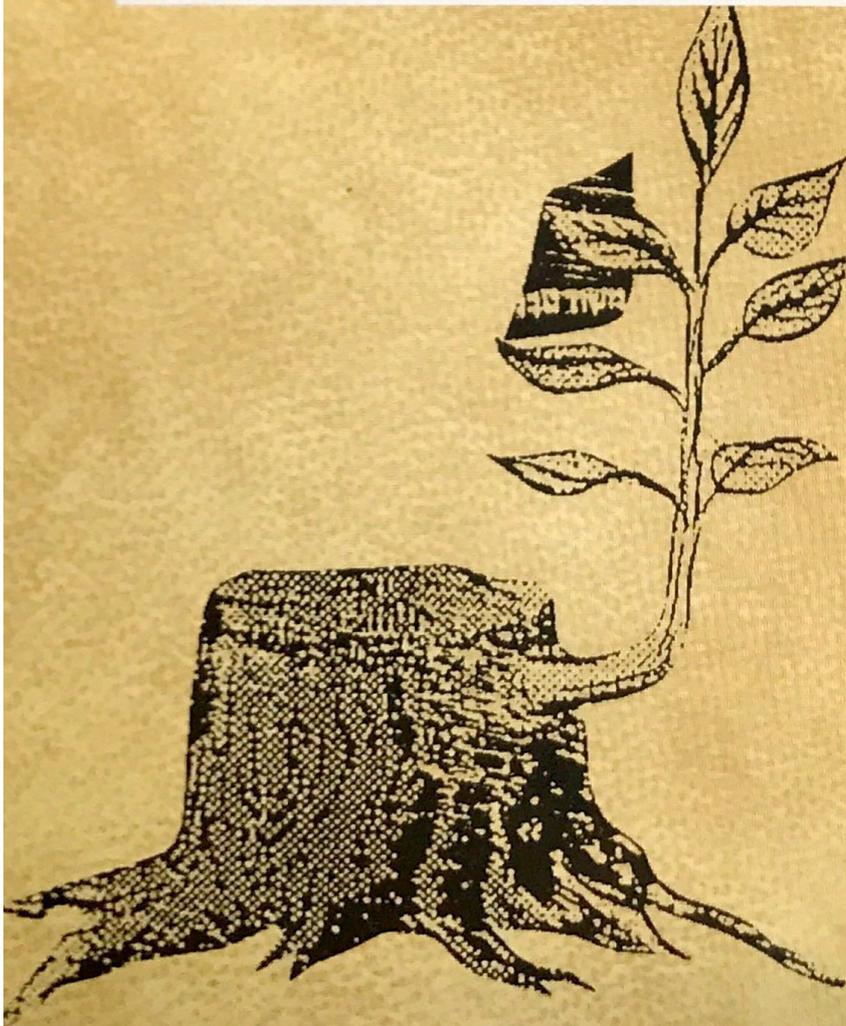
לוחמי גולני,

יש האומרים שבמלחמת "שלום הגליל" נתגלתה חטיבת גולני במיטבה. מחמאות הורעפו על ראשיכם מכל עבר ובכתבות הרבות שפורסמו באמצעי התקשורת, סופר בהרחבה על תרומתה הנכבדה של החטיבה במלחמה זו. לי, כמפקד החטיבה, לא היו הפתעות במלחמה. אישית לא חשתי לרגע כאשר הוטלנו לשדה המערכה כדי לבצע ולהשלים משימות קשות. אני מכיר את החטיבה, ויותר מזה – אני מכיר אתכם ויודע מהי יכולתכם. במרוצת שלושת השבועות בהם נלחמנו מילאתם אחר כל הציפיות ולא איכזבתם. את המחמאות – שאתם ראויים להן – קיבלתם כבר משר הבטחון, מהרמטכ"ל, מאלוף הפיקוד ומקצינים בכירים אחרים בצה"ל. ואילו אני, כמפקדכם, אוכל להביע את הערכתי העמוקה לכם רק במלה אחת: **תודה.**

חוברת זו מתארת את אשר עבר על החטיבה בתקופת המלחמה, והיא מזכרת נאותה למשפחת הלוחמים של גולני. השתדלנו לכלול בתוכה את כל יד האירועים, אף שבמסגרת זו קצרה היריעה מלהכיל.

עשינו את שהוטל עלינו במלחמה, אך בנתיב הקרבות הותרנו קורבנות רבים. 46 חברים לנשק נפלו במערכה בלבנון. רבים רבים נפצעו, וחלקם מאושפזים עדיין בבתי החולים. אנו מרכינים ראש לזכר הנופלים ומשגרים איחולי רפואה שלמה לפצועים. גולני היתה ונותרה משפחה מלוכדת, אשר לעולם לא תשכח את אלה שאינם. יהי זכרם ברוך.

אל"מ ארוין
מפקד החטיבה

דברים לזכרו של יובל

יובל עשה דברים ביסודיות, ברצינות ובהתמסרות. בשל אותה התמסרות הפכו תחביביו לאהבות חייו. הוא אהב את החי והצומח, הוא אהב את שבילי הארץ ונופיה והוא אהב את עברה של הארץ הטמון בעתיקותיה.

בשל אהבתו את החי והצומח היה למקצוע הביולוגיה מעמד מיוחד במסכת לימודיו. אבל העניין שהוא מצא בעולם החי והצומח בא לידי ביטוי גם מעבר ללימודים הרגילים בבית-הספר. בחוגים לנוער שוחר-מדע ובכוחות עצמו, נדחף על-ידי סקרנותו, הוא העשיר והעמיק את ידיעותיו בתחום זה. בבית - אסף צפים ומאובנים וגידל בעלי-חיים שונים. בחוץ - בכל יציאה היה מחפש ומתבונן בבעלי-חיים מזדמנים. אפילו במכתבים מן הגולן ומלבנון, בתקופת המלחמה, לא שכח להזכיר את החי והצומח הסובב אותו.

בשל אהבתו אל שבילי הארץ ונופיה הפך "בית נחמיה", המרכז הירושלמי לחוגי סירות, לביתו השני. יובל טייל הרבה בשנים האחרונות - במסגרת חוגי הסיירות ולפעמים רק עם חבר אחד או שניים. הוא נהג להתכונן בקפידה לכל הטיולים האלה ולאחר מכן לסכם אותם בפרוטרוט ביומן טיולים אשר ניהל. אותו יומן, אשר התגלה לנו רק אחרי מותו, מכיל פרטים רבים על מסלולי טיולים, תרשימים, נקודות-ציון ותיאור שבילים. בשל אהבתו לסייר ויתר יובל על נסיעה לארה"ב עם משפחתו למשך הקיץ שלפני גיוסו לצבא. הוא העדיף להישאר כאן ולהקדיש את רוב הזמן לשוטטות בארץ. יובל רצה להנחיל את אהבתו לטייל גם לאחרים. הוא הדריך בהתנדבות נערים משכונה ירושלמית ביסודות הניווט והטופוגרפיה ועל כך זכה להערכה ולציון מיוחד מטעם "בית נחמיה".

בשל אהבתו לעתיקות הארץ הפכה הארכיאולוגיה לאחד מעיסוקיו המרכזיים. בחופשים הארוכים הצטרף למשלחת חפירות בקדש-ברנע ובתקופת הלימודים הקדיש הרבה ימים חופשיים כדי להצטרף לחפירה או לסיור במסגרת סקר הנגב. לעתים, כאשר הזדמן סיור ארכיאולוגי מעניין במיוחד או חפירת בדיקה קצרה, בקש שחרור מיוחד מבית-הספר ובגלל יחסו הרציני לנושא, הדבר תמיד ניתן לו. יובל היה בקי בנושאי החפירות שבהן השתתף והוא נהנה מכך שחברי המשלחת התייחסו אליו כאחד משלהם.

זאת מסכת האהבות והעיסוקים שבהם עוצבה אישיותו של יובל לפני גיוסו לצבא. כך אפשר להבין מדוע משאת נפשו היתה לשרת ביחידת שדה - הוא קיווה שכן יוכל להמשיך ולעשות חלק מן הדברים שאהב גם במסגרת שירותו הצבאי. כך אפשר להבין מדוע חרב עליו עולמו, כאשר אחרי מספר ימים בחטיבת גולני ואחרי בדיקה רפואית אחת הוא הועבר למשטרה הצבאית. יובל התחיל אז במאמץ בלתי-נלאה, בתמיכה שלנו ושל ידידינו הקרובים, לחזור לחטיבת גולני. בינתיים הוא גמר את הטירונות וקורס לשוטרים במשטרה הצבאית והיה אמור לצאת לקורס מ"כים. אז באה ההודעה שאפשרה לחזור לגולני. הוא לא חשב פעמיים ולנו נדמה שאז, כאשר הגיע הביתה עם הבשורה הזאת, הוא חייך לראשונה אחרי מספר חודשים.

יובל התחיל את הטירונות בגולני מן ההתחלה ועבר את כל הקשיים בשמחה ובסיפוק של הישג. בסוף תקופת הטירונות התחילה המלחמה. יובל צורף לגדוד ועד מהרה מצא את עצמו בלבנון. הוא לא אהב את המלחמה ובמיוחד היו בו ספקות בכורח ובתבונה של המלחמה המסוימת הזאת, אבל הוא אהב מאד את היחידה שבה שרת.

זאת היתה אהבתו האחרונה של יובל והיא, יחד עם אהבותיו האחרות, נקטפה באבה על-ידי כדור בודד באימון הגדוד בחושניה.

קטעים ממכתב שכתב מפקד הפלוגה, רם שרוני, להורים:

"... הייתי רוצה לומר כמה מלים אמיתיות על יובל. יובל היה בחור מעולה שרצה ללמוד עוד ועוד. באמת - דמות יוצאת-דופן, בולט משכמו ומעלה בשקט ובשלמות הנפשית...
... עומדת לעיני צלליתו של יובל, איטר יד ימינו, כורע ברך לידי כשהוא יורה רנ"ט בתרגיל הפלוגה האחרון...
... לא שלחתי את יובל לקורס מ"כים האחרון בגלל הרצון שיישאר בפלוגה תקופת הכשרה נוספת של שלושה חודשים. לאחר זמן זה הוא היה אמור לצאת לקורס ולחזור לפלוגה. ראיתי בו את "דור העתיד" שאפשר לבנות עליו בפלוגה. האמת היא שדאגתי לתגובתו של יובל כאשר יוודע לו שאיבדו הולך לקורס בשעה שחלק מחבריו כן הולכים. אך שוב, הבגרות והשלווה הנפשית עמדו לצידו והוא קיבל את ההחלטה בהבנה...
... אהבתי את יובל כחייל. פחות הכרתיו כאדם וזה איזשהו "פיספוס". כעת, אחרי האסון, אני מגלה את אישיותו ואת סיפור חייו...
... אני מקווה שתהיה לי זכות לחנך חיילים ברוח שסימל יובל, כי הוא היה באמת משכמו ומעלה."

רם שרוני, פלוגה א'

דברים שכתבה דלית;

פנינה קראת אותם ליד הקבר

אנחנו לא רוצים לתגיד עליך דברים.

י נ ב ל.

אנחנו לא יכולים להוציא מפינו מלים,

כאלה שאומרים תמיד

ש לא ב פ ב י ר.

ה י ת. ע ש י ת.

בתשע-עשרה שנים אפשר בעקר לחלום.

והנה - ה ל כ ת

ולקחת אתך חלומות, ותקוות, ועתיד -

ש ל ר. ו ש ל נ ו.

אנחנו רוצים לעצום עיניים

ולפקוח אותן מחדש

כמו מי שמקיץ מליל בלהות

ויודע - רק חלום.

אנחנו רוצים, ואנחנו בתוך הסיוט

א ל מ י ס. מנסים לצעוק -

ואיך לנו קול.

רק מסך של דמעות בינינו

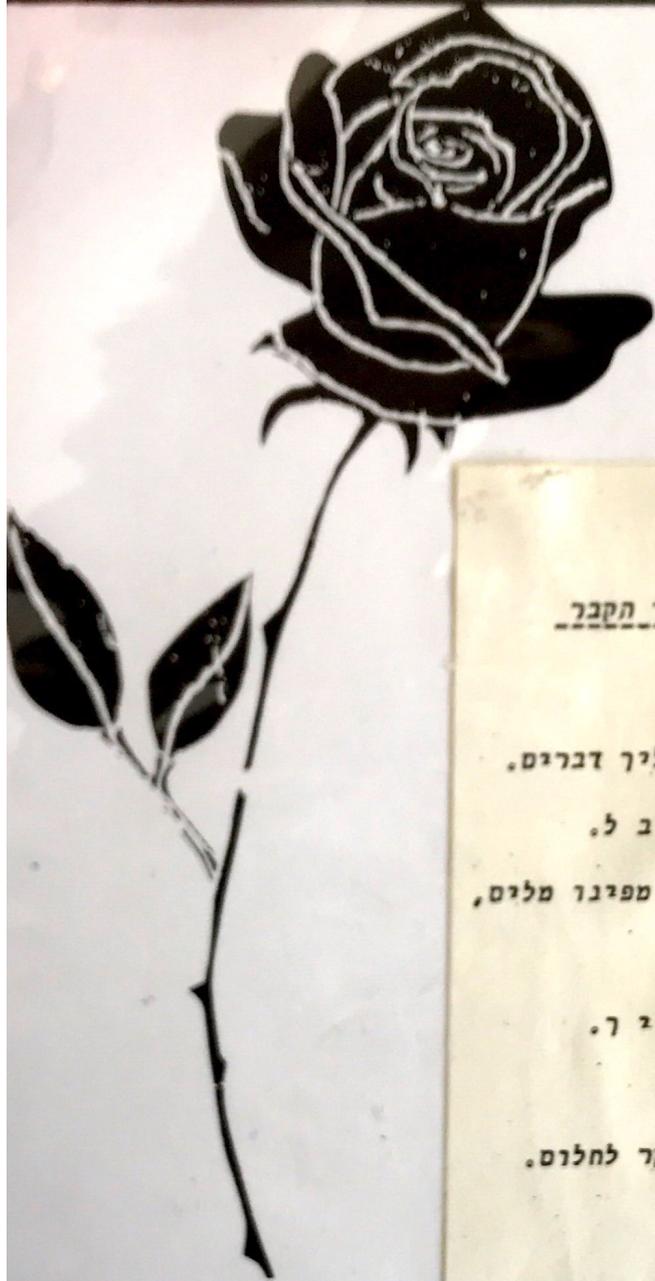
ובין הרע הזה

שאיננו מסוגלים להבינו.

ובמקום צעקה - אנחנו יכולים

רק להושיט לך את כאבנו

לברכת פ ר י ד ה.

דברים שאמר בייגה ליד הקבר

אני עומד כאן ובפני הבלתי-אפשרי
לנסות ולהפרד מיובל במילים.

רעיה וחנור, דבי ויורם, סבתא,
בני המשפחה חבריני של יובל
מבית הספר, מחוגי הסיירות ומהצבא,
ידידי המשפחה וחבריהם הקרובים
של חנור ורעיה.

כולנו כאן ביחד ואיך אתחיל
לדבר על יובל.

יובל אהב את את ארץ ישראל.
הוא אהב את שביליה, את הגופים,
את החי, את הצומח.

הוא אהב את עברה של הארץ
הטמון בעתיקותיה ובחרסיה, הוא
אהב את ארץ ישראל של היום.

בלילות חורף קרים ומסליגים
בהרי יהודה, במי קיץ ארוכים ולוהטים
בנגב, בסיוורים בהרי הגליל בחרשותיו
במעיינותיו ובבחליו, בהשתרעות על
החול המזוהב בחוף ים סוף,
בשחיה וצפיה בדגי הים ואלמוגיו,
נארגה ונרקמה בין נער נבון, שקט
וטוב לב ובין אדמת ארץ ישראל ונופיה
אהבה טהורה וזכה, אהבה עמוקה
ואמיתית כמעט אהבת סתר.

אמנם אני הוא העומד כאן ליד
קברו וקולי הוא שנשטע אבל אושרים
את הדברים כל בני החבורה
ילדים ומבוגרים.

יחד עברנו שנים נפלאות וימים מאושרים,
שבועות ארוכים של חיים בצוותא על
חופי הכנרת וחופי ים סוף.
ימים ארוכים של מפגשים בבית זה
או אחר.

ימים של משחק ריקוד ושירה, לילות
של סיפורים ומדורה, ימים של טיולים
ונסיעות. לילות של שינה בצוותא על חוף
הים.

יחד גדל יובל עם ילדי החבורה.
ראינו אותו גדל ומתבגר יחד עם
ילדינו. אהבנו אותו כאלו ילדנו
היה.

האם לא היה יובל כאח לאודי ובעז
לשרון ולאייה, ליוחאי לאסף לאלה ולכל
האחרים?

האם לא היה יובל כבן לשלושית
ולרותי, ליעלה ולפנינה?

והיום כאשר אנו נפרדים מיובל
אנו נפרדים מיובל של חנור ורעיה
אבל אנו אושרים שלום לבן שלנו
לאח לילדינו.

יובל לא אהב את המלחמה ומוראותיה
אבל יובל אהב את היחידה בה שרת
את חטיבת גולני.

המאמצים הבלתי נלאים שעשה יובל,
ואנחנו כולנו לצדו, לחזור לחטיבה
לאחר שהועבר ליחידה אחרת
מקורם היה ברצונו לשרת ביחידה
לוחמת, ביחידת שדה בה יוכל להיות
קשור לאדמת הארץ במשך תקופת
שירותו הצבאי.

מאמציו הצליחו והוא חזר
לחטיבה למסעות ולסיורים, לבוץ ולאבק,
אל הקיץ החם והמיגע ואל החורף
הקר והמקפיא. הוא חזר אל
אשר אהב.
ושם בשבתו באוהל ביום שישי
האחרון נפגע.

ליובל היה בית חם ואוהב, בית
מחנך, בית מקריין בית דואג

ליובל היו קרובי משפחה סביב וסבתות
ידידים אשר אהבוהו ופינקוהו.

ליובל היו חברים בבית הספר
בחוגי הסירות ובצבא.

אבל זכינו אנו וזכה יובל שהיתה
לו חבורה, בעצם משפחה מורחבת
נוספת.

נפגשנו עם יובל בחפשתו האחרונה
לפני עשרה ימים.

על ידיו היו כתמי שמן ומתחת
לצפורניו היתה תערובת שחורה של
שמן וחול מטפול בנשק.

על ידו הימנית ליד המרפק
היתה שריטה שנגרמה מן הסתם
באימונים בשדה, פניו היו צרובים
משמש הקיץ

ואולם היה זה אותו יובל שאהבנו
והכרנו, יובל עם החיור המבויש,
יובל בעל העיניים החכמות
יובל עם ההומור ושירי הדגים יובל שלנו.
נפגשנו שבוע לאחר מכן לפני חמישה
ימים בבית החולים.

נאספנו יחד עם רעיה נחנוך
כל החבורה.

נאספנו כדי להיות ביחד בימים
ובלילות עצובים, נאספנו כי שכב שם יובל.
שקט, נינוח, פגיו חוורות.

רצינו כי יפקח את עיניו כי
שפתיו ינועו, כי יקום ממטתו
והטרוף הזה, חלום הבלהות
יפסק וימוג.

אבל אנחנו היינו עם יובל
הוא כבר לא היה אתנו.

חיי אדם כטיבות טל
באת מאין הסוף ואל חייקו נוסרות
בלובן הבקרים צוחקות בשלל און
וצל סיבו של יום - אנוצות.

חיי אדם - כרסיסי אל,
פורצים מתהום רבה ואל חיקה צונחים
ברצחת מפץ לונבים אל מול חובים
ובאדות שלווה - שוויט.

ניתן לעיין בחוברת זיכרון נוספת
של גוטפרוינד יובל ז"ל בארון התיקים החומים.
אוגדן מס' 52

יזכור

